

Contributed by Frédéric

zaterdag, 28 april 2007 - Last Updated maandag, 18 januari 2010

Baharak Bashar studeerde geologie aan de universiteit van Gent en werkte als assistent aan de VUB, nu werkt ze bij de VRT voor het Canvas-programma 'Overleven'. In het Gentse is ze geen onbekende meer door haar niet aflatende gedrevenheid om het probleem van openbare toiletten voor vrouwen aan te kaarten en oplossingen voor te stellen.

Baharak Bashar: "Twee jaar geleden tijdens de Gentse feesten in 2004 heb ik uit nood-zaak moeten wildplassen achter een wagen. Waarschijnlijk is dit voor vrouwen een herkenbaar iets. Ik ben betrapt door twee politieagenten die me bedreigden met een boete van 250 euro omdat ik zogenaamd de openbare zeden zou geschonden hebben. Ik vond dat een vreemde berisping omdat ten eerste openbare zedenschennis fundamenteel verschillend is van wildplassen en ten tweede is er op de Gentse feesten een fundamenteel gebrek aan gratis en voldoende sanitair voor vrouwen. Daarom vond ik het onrechtvaardig dat ik een boete ging krijgen. Niet dat ik pleit voor wildplassen, maar als je dat wil aanpakken moet je zorgen voor evenwaardige voorzieningen voor vrouw én man. Voor mannen is dat er terwijl vrouwen naar privé toiletwagens moeten waar het 50 cent kost voor een keer plassen en lange rijen te wachten staan. Voor 10 plasbeurten gedurende 10 dagen ben je snel 50 euro kwijt."

Actie!

Baharak Bashar: "In 2005 installeerden we een urinoir voor dames op de Gentse feesten en haalden we handtekeningen op. Tienduizend handtekeningen zijn afgeleverd aan de Stad Gent in maart 2006 met de bedoeling dat ze eindelijk iets zouden doen aan het probleem van de vrouwelijke openbare toiletten. Toen we merkten dat er weinig schot in de zaak kwam in 2005, zijn we in 2006 gestart met een postercampagne "Laat haar zitten". We hadden ons geïnspireerd op de campagne van de stad Gent "Laat hem zitten" die vooral naar mannen is gericht terwijl wij denken dat wildplassen voor vrouwen én mannen geldt. De slogan "Laat haar zitten" slaat op twee dingen. Enerzijds dat de vrouwen in de steek worden gelaten en anderzijds slaat het ook op het feit dat vrouwen op een andere manier plassen dan mannen, maar dat dit geen reden is om haar geen gelijkwaardige voorzieningen te geven. Dat was echt een succes ondanks de kleinschaligheid."

"Tijdens de laatste Gentse feesten hebben we onze actie dan gekoppeld aan deze postercampagne, gaven we ook in Brussel een tentoonstelling van foto's over de discriminatie van de plassende vrouw ten opzichte van de plassende man en organiseerden we een betoging in Gent naar het stadhuis, waar toenmalig schepen Termont ons uitlegde waarom er zo weinig toiletten voor vrouwen zijn. Hij

kwam toen met budgettaire argumenten op de proppen. Toen hebben ook enkele moedige dames een plasje gedaan voor het stadhuis. Daarom heeft Termont ons in september voor de gemeenteraadsverkiezingen 2006 uitgenodigd op zijn kabinet om met ons naar een oplossing te zoeken. Dat was een vrij constructief gesprek en hij vertelde ons dat de stad Gent een oplossing zal uitwerken voor de volgende Gentse feesten. Na de verkiezingen heeft het bestuur van de stad Gent het publiek sanitair in zijn beleidsplan opgenomen waar we echt tevreden over zijn."

"Onze laatste actie was tijdens de wereldtoilettag op 19 november 2006 waarbij we een actie aan Manneken Pis hielden, begeleid door twee koren om aandacht voor de problematiek te vragen. Met het strijdvaardige lied van Johan Naessens "Geen Gezeik" en de Zangfaculteit van VUB, onder leiding van Mariet Calsius hebben we zelfs het tv-journaal gehaald."

Een herkenbaar probleem

"Veel vrouwen herkennen het, maar de meningen over de oplossingen lopen uiteen. Ook mannen onderschrijven trouwens onze petitie. Sommige vrouwen stellen zich vragen over de haalbaarheid, anderen betalen liever voor een proper toilet, nog anderen willen een damesurinoir, ... maar de meerderheid die we tegenkwamen tekende vrij snel onze petitie."

"Er zijn op de Gentse feesten 2006 verschillende vrouwen hun verhaal komen vertellen en we gaan ook proberen er de volgende Gentse feesten iets mee te doen. Ik wil er nog niet te veel over zeggen, maar alles hangt ook af van de inspanningen van de stad Gent. De stad is duidelijk haar best aan het doen. Men is er gevoelig voor en het gaat vooruit. In de ondergrondse parking zijn de toiletten nu gratis, sommige sanitaire eenheden zijn vernieuwd en bij ons project rond de signalisatie wenst men ons te ondersteunen."

Oplossingen

"Op het einde van 2006 hebben we van minister Christian Dupont, verantwoordelijk voor onder andere grootstedenbeleid en gelijke kansen, subsidies gekregen voor ons project "Vrouw in de stad" om de signalisatie van bestaande toiletten in de stad te verbeteren en een wedstrijd uit te schrijven om frisse ideeën over unisex-toiletten te laten opborrelen. Het gaat niet over uitvoeringen, maar om ideeën te krijgen over genderneutraal sanitair. We hebben daarvoor de medewerking gekregen van heel wat hogescholen en universiteiten die hun studenten aanmoedigen om mee te doen. De vernissage van de geselecteerde ontwerpen uit de wedstrijd vindt plaats op 4 mei 2007 in het Design Museum te Gent."

"Nog op andere vlakken kan de stad Gent ons ondersteunen, nl. bij de signalisatie. Dat houdt in dat we op 5 urinoirs voor mannen een soort vrouwensilhouet gaan aanbrengen waarop een locatiekaart staat die aangeeft waar de dichtstbijzijnde toiletten voor vrouwen zijn. Dat kunnen publieke toiletten zijn, maar ook toiletten van meewerkende horecazaken. Die horecazaken krijgen dan een speciaal icoon van ons waardoor vrouwen meteen ook weten dat ze daar terecht kunnen. Dat zou een proefproject zijn dat 3 maanden loopt waarna het geëvalueerd wordt. Indien er dan problemen zijn, kunnen we zien of de stad niet kan tussenkomen bij bijvoorbeeld de watervoorziening van die horecazaken. De privé heeft er ook voordeel bij. Hun imago vaart er wel bij en mensen leren je zaak kennen."

"Men moet het probleem ernstig nemen, structureel oplossen en nadenken hoe publieke toiletten kunnen worden onderhouden. Vergeet niet dat de mannen-urinoirs dagelijks worden gekuist door de Gentse stadsdiensten. Er zijn eigenlijk twee niveaus, nl. stadsniveau en evenementenniveau. Er is geen wetgeving rond toiletten. Bijvoorbeeld is elke horecazaak verplicht sanitair te hebben, maar is er niks geregeld of er geld mag gevraagd worden of hoeveel sanitaire eenheden men moet hebben. Op stadsniveau zou elke instelling een sanitaire eenheid moeten hebben, dus ook winkelstraten en koopcentra, in combinatie met een minimale voorziening van de stad. Voor de stadshygiëne is dit noodzakelijk. Op evenementenniveau heb je veel mensen op een beperkte plaats. Op die schaal

Contributed by Frédéric

zaterdag, 28 april 2007 - Last Updated maandag, 18 januari 2010

moet je niet alleen denken aan klassieke toiletten. Er zijn eigenlijk vier mogelijkheden. Je hebt de klassieke privé-toiletten die betalend kunnen zijn en ook niet-betalende toiletten die door de stad gratis worden aangeboden. Je kan ook plastuiten uitdelen zodat vrouwen apart hun behoefte kunnen doen in speciaal daar voor georganiseerde urinoirs, maar je hebt ook de plasclusters. In Dranouter hebben ze daar mee geëxperimenteerd. Vrouwen plassen hurkzittend collectief, eigenlijk wild, in een soort zandbak. Bij de laatste Gentse feesten hebben we een enquête gedaan waaruit bleek dat 37% van de vrouwen wildplassen en die plasclusters kunnen een oplossing bieden. Vrouwen kunnen dan een keuze maken, maar vandaag hebben ze die keuze niet. Door de gebruikers te spreiden over verschillende alternatieven, worden de wachtrijen ook korter.”